

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 4 februari 2010

MEDITATIE

Christus, de open Deur

Deze woorden zegt de Heere Jezus tegen de Farizeeën, die meenden dat zij midden in het koninkrijk van God staan. Maar nu gaat de Heere Jezus tegen ze zeggen, dat ze buiten staan. De Heere Jezus gebruikt dan een beeld uit het herdersleven, want Hij vergelijkt Zichzelf met de goede Herder. Dat is een beeld dat de Farizeeën goed konden begrijpen.

En dan vertelt de Heere Jezus dat Hij schapen heeft, die Hij bij name noemt en dat deze schapen Hem volgen. Maar de Farizeeën begrijpen dit beeld niet. Of liever gezegd: ze willen Hem niet begrijpen. Immers zij willen niet als herder worden afgezet en dat er een ander komt, die hun plaats inneemt. Daar verzetten zij zich tegen.

Maar als zij het niet willen begrijpen, dan komt de Heere Jezus met een ander beeld. Hij zegt: "Ik ben de deur der schapen." De Heere Jezus spreekt over een ommuurde ruimte waar de schapen 's avonds heengebracht worden om ze te beschermen tegen rovers en wilde dieren. In zo'n muur

Ik ben de Deur.

Johannes 10:9a

was één opening gelaten, waar de schapen doorheen konden. Dat was de deur der schapen. En als alle schapen binnen waren, dan ging de herder in de opening zitten. Er kon dan geen schaap uit en geen rover kon er in. Dan was de herder de deur der schapen en de herder was de bescherming van de schapen.

Nu gaat het duidelijk worden wat de Heere Jezus bedoelt als Hij zegt: "Ik ben de deur der schapen." Want binnen die ruimte loopt de kudde van Christus, dat is het koninkrijk van God. Nu zegt de Heere Jezus: "U kunt nooit in dat koninkrijk komen en de gemeenschap met God, dan door die deur, door Mij. Daar heb je Mij voor nodig. Want, wij hebben eenmaal in de gemeenschap met God gestaan in het paradijs. Maar die deur hebben wij door onze zondeval met een klap

dichtgegooid en gezegd: "Die hoeft nooit meer open." Het zijn onze zonden die scheiding maken en nu is er geen toegang meer tot God.

Maar nu gaat Christus zeggen: "Ik ben de deur." Hij bedoelt dat er een toegang is tot het Koninkrijk van God en dat Hij Zelf die toegang is. Dat wordt u nu voorgesteld: "Christus is de deur." Hij is de toegang. Daartoe heeft Hij al de ongerechtigheden van de Zijnen op Zich geladen. Christus heeft die in het gericht van God gedragen, want Hij is in dat recht van God gaan staan. Hij heeft dat recht verheerlijkt. En nu is Christus de deur tot de gemeenschap met God. De Heere Jezus heeft aan het kruis geroepen: "Het is volbracht!" Toen is het voorhangsel in de tempel gescheurd. Dat wil zeggen dat toen de toegang tot het heiligdom is ontsloten en dat er nu in de weg van Zijn bloed een toegang is te verkrijgen. Christus zegt met nadruk: "Ik ben *de* deur." Er is er maar één! En waar het nu om gaat in uw leven is of u deze deur ooit nodig hebt gehad of dat u nog gerust leeft buiten Gods gemeenschap. Lezer: Leeft u nog buiten die schaapskooi van Gods koninkrijk? Nog nooit de Heere Jezus Christus nodig gehad om in Gods gemeenschap weer te komen? Dat is de vraag die tot u komt. Want er zijn veel mensen die leven nog buiten die deur. Die hebben nog nooit geklopt op die deur, hoewel ze week aan week in de prediking hebben gehoord van deze deur. Maar ze leven gerust door en kunnen het buiten God stellen. Leeft u zo? Dan moet ik u zeggen dat u straks voor eeuwig om zult komen en dan zult u er achter komen wat het is om buiten God te leven. Nu komt nog de nodiging tot u: "Ik ben de Deur." U zult door Hem moeten ingaan.

Andere mensen zijn druk bezig om een deur te maken van eigen ontwerp. Zo kunnen we bezig zijn met de deur van het wetticisme. Maar deze deur is door God afgekeurd. Een ander is weer druk bezig met de deur van de rechtzinnigheid. En ook onze bevindingen kunnen wij tot deur ver-

Inhoud

88e jaargang

Nr. 19

- 1 Meditatie: Christus, de open Deur
- 2 Van zee tot zee: Leven in Canada - anders dan in Nederland? (4)
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (5)
- 4 Jongeren en crisis (3)
- 6 Calvin en de uitverkiezing (2)
- 7 Commentaar: Kerkelijke rechtsgang gewogen en niet te licht bevonden
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 12 Kerkdiensten

klaren. Maar God keurt al deze deuren af, want al deze deuren zijn Jezus niet en zij laten ons buiten het bloed en de gerechtigheid van Christus.

Dit is een ernstig woord tot u. De Heere Jezus zegt niet: "Ik was de deur." Dan was het voorbij. Hij zegt ook niet: "Ik zal de deur zijn." Want dan zouden we het niet weten of wij het ogenblik zouden beleven, dat wij Hem zouden ontmoeten als de geopende deur. Nee, de Heere Jezus zegt: "Ik *ben* de deur." Dat wil zeggen dat hij nog openstaat. Want dit is nog de dag der zaligheid. Maar straks zal deze deur gesloten worden, zoals de Heere ook de deur van de ark van

Noach sloot. Deze deur is nog geopend tot onze dood. Maar als we sterven, gaat deze deur dicht. Dan is geen verzoening, verlossing en reiniging mogelijk in het bloed van het Lam. Dan gaat deze deur voor eeuwig dicht en zullen we met de dwaze maagden roepen: "Onze lampen gaan uit!" Nu staat deze deur nog open. Boven deze deur staat geschreven: "Klopt, en u zal opengedaan worden. Zoekt, en gij zult vinden." Wat is het nodig om door deze deur binnen te gaan.

Houten, ds. J.S. van der Net

God over de zonde haar ziel had vervuld. Ze had ook mogen vertellen hoe in de schuldverslagenheid van haar leven de Zon der gerechtigheid was opgegaan, hoe Christus betekenis had gekregen als de enige Naam tot zaligheid.

Terwijl ze over de dierbaarheid van de Borg sprak, liepen de tranen haar over de wangen. Ze was ook verder geleid, maar met alles was ze niet groot geworden. Er lag teerheid in haar spreken, in het bijzonder toen ze uiting gaf aan haar bewogenheid met het jonge geslacht en aan haar hoop voor het Joodse volk.

Inderdaad, er ligt glans op het genadeleven. Er is iets in dat zo eenvoudig is en toch zo diep. Gods kinderen herkennen het feilloos en onbekeerden worden er dikwijls jaloers op. Het is zo wáár. Daarom heeft dat leven ook geen stempel van mensen nodig. Het vraagt daar zelfs niet om, maar het richt de blik naar boven. 'Zeg Gij tot mijn ziel: Ik ben uw heil alleen'.

Wat waren we blij iets van dat genadewerk te mogen beluisteren op die avond. Natuurlijk, je verwacht dat er ook in het verre Canada een volk is dat de Heere vreest en mag leven uit een Ander. Maar als je het ontmoet, maakt het je stil en verwonderd. Dan voel je dat, bij alle verschil in taal en cultuur, in maatschappelijke gewoonten en kerkelijke gebruiken, één ding hetzelfde is over de hele wereld: het genadewerk van God in de harten van Zijn volk. Daarover gaat het in dit

VAN ZEE TOT ZEE

4

Leven in Canada - anders dan in Nederland?

Schoon... Ik kon er geen ander woord voor bedenken. Het genadewerk heeft iets schoons, iets moois. Terwijl we over de prairies van Alberta huiswaarts reden na afloop van een kennismakingsbezoek in de gemeente, was dit de indruk die achterbleef. Wat was dat mooi! Veel mooier nog dan de

paars-rode gloed van de zon die juist onderging achter de Rocky Mountains.

De jonge moeder in het gezin waar we te gast waren, had in alle eenvoud verteld hoe de Heere haar te sterk was geworden en hoe een droefheid naar

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblasserdam tel. 078-6912899, fax 078-6919536 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen** 9 uur.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan: Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling): voor Nederland: € 11,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 23,- per jaar + extra portiekosten. Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av, N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

laatste artikel dat betrekking heeft op het leven in Canada.

Niet gemakkelijk

Als er één artikel is waartegen een mens kan opzien is het een artikel waarin hij moet schrijven over kinderen des Heeren. In de eerste plaats is het zo moeilijk in woorden te vatten wat in de binnenkamer en het hart wordt doorleefd. Je loopt altijd weer het gevaar er af te doen of er wat bij te maken.

In de tweede plaats kunnen wij ons zo licht vergissen. Schijn en zijn liggen zo dicht bij elkaar. In de derde plaats mag het er niet om gaan mensen op de troon te zetten. Als dat gebeurt, komt God niet aan Zijn eer. In de vierde plaats kruipt ons eigen vlees er zo gauw tussen. Ook dominees hebben vlees, en er is geen vlees dat zo stinkt als hoogmoedig, bedorven domineesvlees.

Daar komt nog wat bij. In Nederland kan soms de gedachte leven dat het overall beter is dan in eigen land. Dat is een misvatting. Uiteraard zijn de tijden ernstig en worden de aanvallen op de kerk in Nederland steeds heviger.

Maar er is ook een andere kant. Wie moedeloos is dreigt dat wel eens te vergeten. Als we geplaagd worden door somberheid, is het tuintje van de buurman altijd groener. Dan gaan we denken: in Zuid-Afrika of Noord-Amerika zal het wel beter zijn dan in West-Europa.

We moeten nuchter blijven. Ook in Noord-Amerika gaat de samenleving hollend achteruit. Ook hier hebben de immigranten zichzelf meegenomen toen ze de oceaan overstaken. En ook onze gemeenten in Canada liggen buiten het paradijs. Misschien zijn er in de NRC minder aanvallen op de leer van vrije genade, maar hoe zit het met de levenswandel naar Gods Woord? Misschien is er in het kerkelijk leven minder Jehu's-ijver te bespeuren, maar is dode lijdelijkheid ook niet een levensgroot gevaar? Misschien worden er in het algemeen meer kinderen geboren, maar worden er ook meer mensen bekeerd?

Als je over al deze zaken nadenkt, zou je de moed verliezen en de pen neerleggen. Dat ik dat toch niet doe, heeft een reden. Vanuit Nederland wordt meer dan eens gevraagd hoe het er in geestelijk opzicht voorstaat in Canada. Werkt de Heere nog en zijn er wel eens dingen die je verblijden? Vrienden, moeten we dan zwijgen? Mogen we dan zwijgen? Zullen we wél schrij-

DE NAAM

5

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

APOSTEL
BANIER

BEMINDE

BROOD
BORG

'Zie, Mijn Knecht, Welken Ik verkoren heb, Mijn Beminde, in Welken Mijn ziel een welbehagen heeft'.

Mattheus 12:18

We vinden in de Schrift vele namen voor de Middelaar opgetekend uit de mond van Gods kinderen. Die namen leren ons Wie Christus voor de ware gelovigen is. Onze tekst bevat echter een naam waarmee God de Vader de Middelaar noemt. Zulke namen leren ons Wie de Middelaar is in de ogen van Zijn Vader. Straks zullen we zien dat in het noemen van de naam Beminde de Vader en de Kerk volledig overeenstemmen.

De evangelist citeert hier Jesaja 42:1. 'Zie Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft'. Christus is de Beminde, de Geliefde Zijns Vaders. In Hem heeft de Vader een welbehagen. Dit heeft openlijk van de hemel geklonken bij de doop van Christus in de Jordaan: 'Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb'.

De Knecht is ook de Zoon en de Zoon is ook de Knecht. Daar ligt de diepte van de liefde des Vaders tot de Knecht. Die liefde is niet te verklaren. Van eeuwigheid was de Knecht de Beminde Zijns Vaders. Hij is het niet geworden toen Hij de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen. Hij was de Beminde toen de Vader Hem verloor tot Zijn Middelaarswerk en Hij bleef de Beminde.

Hij bleef ook de Beminde gedurende de ganse tijd van Zijn omwandering. Dat leek niet meer zo te zijn. Als Hij dan de Beminde des Vaders is, waarom heeft de Vader Hem dan toch verlaten op Golgotha? Hij leek een verwerpene te zijn. De toorn des Vaders was gericht op de zonden die Zijn Beminde Borgtochtelijk droeg. Daarom kon de Vader Zijn Beminde niet meer vertroosten. Het recht moest zijn loop hebben. Het welbehagen kon alleen in die weg gelukkiglijk voortgaan. Dat Hij de Beminde gebleven is, blijkt weer zo duidelijk in Zijn verhoging.

Ook Gods kinderen worden in de Schrift beminden genoemd. Dat zij ook beminden zijn, blijkt in de verkiezende liefde van God de Vader, de kopende liefde van God de Zoon en de toebrenghende liefde van de Heilige Geest. De Vader heeft hen zo bemind dat Hij Zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft. En de Zoon heeft hen zo bemind dat Hij Zijn leven voor hen wilde geven. Is het dan een wonder dat de Middelaar ook de Beminde wordt van Zijn Kerk? Jesaja schrijft: 'Nu zal ik mijn Beminde een lied mijns Liefsten zingen'. O, wij hebben Hem lief omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Is Hij ook uw Beminde geworden? Ik hoor zelfs Petrus zeggen: Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik u liefheb.

Nunspeet, ds. A. Schot

ven over uitwendige zaken en interessante verschillen, maar voorbijgaan aan het allerbelangrijkste: het werk des Heeren? We doen dus toch maar een poging. Wie weet mag het voor deze of gene nog tot bemoediging zijn.

Bedroefden om de bijeenkomst

Zij behoorde bij de pioniers. Met haar man had ze aan het eind van de jaren veertig de vertrouwde omgeving van Barneveld verwisseld voor de koude, dorre vlakten van een vreemd land. Eerst was hij boerenknecht geweest bij een andere immigrant, die van hem eiste dat hij meeging naar de Gereformeerde Kerk, de kerk van "Vader Kuyper". Hij hield het echter niet uit onder die oppervlakkige waarheid en begon thuis preek te lezen voor zijn groeiend gezin. Dat hij de laan werd uitgestuurd, deerde hem niet.

Met een groot doorzettingsvermogen bouwde hij een eigen bedrijf op en de Heere verbond er Zijn zegen aan. Het huis van een mede-immigrant werd plaats van samenkomst voor de GG-ers uit Nederland. Als "bedroefden om der bijeenkomst wil" (Zef. 3:18) sloten zij zich aaneen en na enkele jaren bouwden ze een eenvoudige kerk. Het was het begin van de Netherlands Reformed Congregations in Alberta.

Eind januari 2007 overleed hij, de oude voortrekker en patriarch. Zijn vrouw bleef als weduwe achter, omringd door 14 kinderen en een zeer talrijk nageslacht. Ze was een edele vrouw met een beminnelijk karakter, een vrouw die liefde gaf en liefde kreeg. Ze dacht gering van zichzelf, maar had iets van een moeder in Israël. Hoe groot zag ze op Gods volk en hoeveel eerbied had ze voor Gods knechten!

Als je haar opzocht in het bejaardenhuis naast de kerk, wilde ze niets liever horen dan over het ene nodige. Ze was jaloers op familieleden in Holland die genade mochten kennen, maar zelf stond ze erbuiten. Het was altijd voor een ander, zo meende zij, en zij was het niet waardig. Ze had een goed en gelukkig huwelijk gehad, maar het gemis van de Heere was groter dan het gemis van haar man. Ze voelde pijn over de zonde, maar ook dat durfde ze nauwelijks te uiten. Het moest immers waar zijn vanbinnen?

Een kus van Jezus' mond

In de herfst van 2009 ging haar toestand snel achteruit. Ze miste een

God voor haar hart en een Borg voor haar schuld. Eén kus van Jezus' mond was haar meer waard dan alles van deze aarde. Wat hebben we gehoopt - en eigenlijk ook verwacht - dat de Heere Zich zou openbaren, maar het gebeurde niet. Ik bezocht haar zo vaak als het kon.

Na een preek over de woorden "Nog is er plaats" voelde ik me gedrongen bij haar langs te gaan en van hart tot hart op de ruimte van zaligworden te wijzen. Ze weende met een groot verlangen, maar ze kon het niet grijpen. Ook de prediker moest ertussen uit. En de oude moeder op haar sterfbed moest God vrij verklaren.

In de nacht van dinsdag op woensdag 25 november gebeurde het wonder. Lichamelijk was ze toen al erg zwak en soms leek ze onbereikbaar. Maar voor de hemel was er niets te wonderlijk. Tegen de morgen kwam de Heere over en maakte ruimte in haar ziel. Ze mocht een blik op de Koning slaan en zich in Hem verliezen. Toen braken de banden en werd haar tong losgemaakt. Ze sprak geen wartaal, maar gaf een helder getuigenis van vrije genade voor een arme zondaar. Ik heb zelden iemand zo goed horen spreken van de Heere, en dat voor zo één! Haar sterfbed werd een preekstoel en in die laatste uren van haar leven heeft ze meer gezegd dan in al de 84 jaren die eraan voorafgingen.

Insgelijks de Heere beleden

De dag van haar begrafenis werd een feestdag. Ik heb geprobeerd iets te zeggen over de oude Anna en de grote Zaligmaker. Terwijl Simeon het Kindeke in zijn armen had genomen en een lofzang mocht aanheffen, stond Anna als het ware in een hoekje. Wat een wonder dat de Heere het gordijn

opzij wilde schuiven en deze weduwe van omtrent 84 jaar naarvoren bracht! 'En deze, ter diezelfde ure daarbij komende, heeft insgelijks de Heere beleden' (Lukas 2:38).

Het spreken viel niet moeilijk op die eerste december van het jaar 2009 en de Heere gaf getuigenis aan Zijn eigen werk. Het werd gevoeld, ook door jonge mensen: hier wordt een Koningskind begraven.

Er ligt glans op het genadeleven. Er is iets in dat zo eenvoudig is en toch zo diep. Gods kinderen herkennen het feilloos en onbekeerden worden er dikwijls jaloers op.

Moge het nog tot aansporing en bemoediging zijn, ook voor tobbers en zuchters in het oude vaderland. Zij is er door en u staat er nog voor. De zaak is zo groot en u bent het niet waardig. Maar ook deze oude moeder heeft het alleen maar uit genade verkregen. Zou het voor u dan niet kunnen?

Als we tijdens een weeksluiting in "Bethesda Home" deze schuchtere "Anna" vroegen of ze ook een versje wilde opgeven, was het altijd weer: Psalm 68 vers 10. We mogen geloven dat het waarheid voor haar is geworden en we wensen het ook u van harte toe:

*'Hij kan, en wil, en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van de dood,
Volkomen uitkomst geven.'*

Lethbridge (Canada), ds. C. Sonneveld

3

Jongeren en crisis

*Geachte directie,
'Ik richt me met een klein vraagje tot jullie grote concern. In de hoop dat de persoonlijke aandacht, die jullie binnen het bedrijf voor de klant hebben, resulteert in een (kort) antwoord. Vooraf zij gezegd dat ons gezin al jaren geniet van Kelloggs producten. Mijn vraag is: 'Waarom kiezen jullie voor je reclamebillboard een niet-*

geklede vrouw met een directe link naar de Bijbelgeschiedenis van het Paradijs?' Als christen vind ik deze reclame echt teleurstellend en kwetsend. Ik zal het bijzonder waarderen als jullie dit briefje beantwoorden. Meer nog, als jullie voortaan rekening willen houden met de Bijbelse levensovertuiging van andere landgenoten.'

Onze tijd kenmerkt zich door steeds verdergaande secularisatie. Nu God uit de samenleving gebannen is, zorgt men ervoor dat de laatste resten van het christendom bespottelijk worden gemaakt. Zo handelt de moderne mens.

Bovenstaand briefje heb ik gezonden naar het cornflakes-bedrijf Kellogg's. Zij durfden het aan om reclame te maken met een niet-geklede vrouw. Ze heeft een grote slang om haar hoofd. Slechts een blad bedekt haar schaamte. Ze staat naast een kale boom. Verder is ze omringd door appels en de tekst "Meer fruit dan vroeger". Zo spot men met de eerste hoofdstukken uit de Schrift. Eva, zondeval, het paradijs. Ik heb helaas nooit antwoord van Kellogg's gekregen!

Jongeren en secularisatie

Onze jongeren hebben het niet gemakkelijk vandaag aan de dag. Was vijftig jaar geleden onze maatschappij nog deels herkenbaar door christelijke instanties en -tendensen, nu zien we hier bijna niets meer van. We gebruiken de oude gulden met het randschrift "God met ons", niet meer. Halverwege de vorige eeuw ontstaat de denkwijze die ik levensbeschouwelijke individualiteit wil noemen. Ieder denkt zoals hij zelf wil. Ben je godsdienstig, oké, maar laat mij met rust. Er zijn geen absolute normen en waarden meer. Ieder heeft zijn eigen waarheid. De verwereldlijking is heel snel gegaan!

Een paar cijfers over buitenkerkelijkheid: 1958: 20%, 1970: 41% en 1991: 71%. De gevolgen? De kerk verschuift letterlijk en figuurlijk naar de rand van de samenleving. Er wordt geen kerk meer in het stads- of dorpscentrum gebouwd. De mens leeft alleen voor het hier en nu. De reclamezuil van Ikea in Utrecht gaf dit overduidelijk aan: "Vind je Kerstinspiratie in onze Kerstshop". Je moet eruit halen wat erin zit, zegt men. We mogen wel vrezen dat het christendom zich verplaatst.

In "Het christendom is zo gek nog niet", schrijft Dinesh D' Souza hierover. Hij zegt: 'Het nieuwe gezicht van de christenheid is niet langer blank en blond, maar geel, zwart en bruin. Het hart van het christendom klopt niet langer in Geneve of Rome, maar in Buenos Aires en Manilla. De dag van het zuidelijke christendom breekt aan'.

Hij verduidelijkt zijn mening met verschillende voorbeelden. Zou de kan-

delaar echt verplaatst worden? Bovengeschetste verwereldlijking beperkt zich niet tot andersdenken-den alleen, maar deze lucht doorwaait helaas ook onze gezindte. Wij ademen deze stoffen in. Onze schooljeugd, zo lazten we in het RD van 12 december 2009, is modern van opvatting als het gaat om vrijetijdsbesteding, seksualiteit, uiterlijk, opmaak, kleding, sport en moderne media. Alleen de jeugd? Velen worden zodanig beïnvloed dat ze niet beter meer weten, zo lijkt het. Ze onderscheiden zich (bijna) niet meer van de doorsnee-jongeren van Nederland. Ze worden gefascineerd door "volmaakte" leeftijdsgenoten op televisie en internet, niet beseffend dat volmaakte mensen niet bestaan. Want deze mensen zijn allemaal op de een of andere manier gefotoshopt. Dit kan zijn door een dikke laag make-up, belichting en door manipulatie met de computer.

We moeten echter oppassen dat we niet generaliseren. Er zijn inderdaad heel veel jongeren die onverschillig zijn en "voor de lol" leven. Maar er is ook (nog) een andere groep. Betrokken, gemotiveerd en serieus. Ik noem een voorbeeld.

Belangrijker is hen te wijzen op de wondermacht van de Heere in het bekeren van mensen en het dienen van Hem.

Net voor de kerstvakantie zullen we met leerlingen die dat willen, in de middagpauze Engelse kerstliederen zingen. Er ligt die dag voor het eerst een flink pak sneeuw. De verwachting is daarom dat iedereen naar buiten zal gaan. Tot onze verrassing en verwondering loopt de aula vol met zo'n 350 leerlingen. En het was goed met hen te zingen van de komst van de Heere Jezus.

Begeleide confrontatie

Hoe sterker een samenleving een antichristelijk karakter draagt, hoe meer gezin en school moeten doen aan toerusting en vorming. Onder begeleide confrontatie verstaan we de manier waarop we onze kinderen en leerlingen voorbereiden op hun staan in de samenleving van 2010.

Begeleiden wil tevens zeggen voorbespreken en nabespreken. Dit is heel belangrijk. Maar waar liggen dan de

grenzen? Kun je om leerlingen te wapenen een video laten zien hoe smerig het leven in de rosse buurt in Amsterdam is? Of kun je ze meemenen naar een popconcert in Zeewolde om hen te confronteren met het uitgaansleven van de jeugd van nu? Denk aan de discussie over moskeebeszoek, of het bekijken van een video over crematie. Dit is niet gemakkelijk. Het is niet met een schaarstje te knippen. Voorzichtigheid is geboden. Overtreding van Gods gebod is de maatstaf. Kort confronteren, zodat er geen sprake kan zijn van 'genieten'.

Onlangs hebben we in onze kerkelijke gemeente als Platform Moderne Media een avond belegd voor ouders en kinderen. Het thema is moderne muziek. Zowel vanuit de kerkenraad als de gemeente is de belangstelling groot. De inleider wijst deskundig en principieel op de grote gevaren van de hedendaagse muziek. Een paar minuten worden er wat beeldfragmenten getoond. Voor outsiders best confronterend. Schokkend. Wat erg. Luistert onze jeugd naar muziek uit deze wereld? Want nu zien we iets van de wereld achter de muziek.

De vraag wordt gesteld: "Moet je echt die beelden zien om gewaarschuwd te zijn?" Persoonlijk denk ik dat jongeren dit wel moeten zien, horen en weten. Maar even belangrijk, zo niet belangrijker, is hen te wijzen op de wondermacht van de Heere in het bekeren van mensen en het dienen van Hem.

Aanpassen

In 2 Koningen 16:10-16 lezen we een opmerkelijke geschiedenis. Je zou kunnen zeggen, hier is al sprake van secularisatie, van verwereldlijking. Achaz, een nog vrij jonge koning die niet op de Heere vertrouwt, zoekt steun bij Tiglath-Pileser, de koning van Assyrië. Wanneer Achaz deze heidense vorst in Damaskus bezoekt, ziet hij een schitterend altaar, waarop de Assyriërs hun afgodenoffers branden. Hij zendt een bericht naar de priester Uria, die voor Achaz alvast precies zo'n altaar moet nabouwen. Hij moet het zetten op de plaats van het brandofferaltaar in de voorhof van de tempel. Uiteraard brengt Achaz als hij terugkomt ook offers aan de Assyrische goden. Hij sluit het Heilige en het Heilige der Heiligen en vernietigt de tempelgereedschappen. Zo gaat het vaak: de wereld bezoeken, iets zien, begeren, aanschaffen en er iets mee gaan doen. Het beïnvloedt dan het denken, handelen en de

levenshouding. Het trekt af van de dienst van de Heere. Zo is het Achaz, een van de meest goddeloze koningen van Juda, vergaan. En het hopeloze einde van die man zal zeker zijn!

Eeuwigheidsperspectief

Als we over secularisatie spreken is Romeinen 12:1 uitgangspunt. Calvijn legt deze tekst als volgt uit. 'Daaraan wordt ook het argument ontleend voor de vermaning dat zij zich niet moeten aanpassen aan de gedaante van deze wereld, maar veranderd moeten worden door de vernieuwing van hun gemoed, om te beproeven wat de wil van God is'.

Dit houdt heel wat in! Dat wij aan God geheiligd en gewijd zijn, betekent dat we voortaan 'niets meer denken, zeggen, overwegen of doen dan wat tot Zijn eer is'. (Institutie, dr. C.A.

de Niet, blz. 668, deel 1) Als Calvijn spreekt over het menselijk denken ten aanzien van het sterven en eeuwigheidsgewicht zegt hij: 'En wanneer het al eens voorkomt, duurt de wijsgerige gedachte maar een ogenblik; zodra we ons omdraaien, verwaagt ze, ze laat geen spoor van herinnering na en uiteindelijk vloeit ze weg als het applaus voor een mooie voorstelling in het theater. Niet alleen de dood raakt uit onze gedachten, maar ook de sterfelijkheid zelf' (blz. 691).

Hier ligt de kern van het secularisatieprobleem. 'Mijn ziele doorziet gij uw lot, hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?' Dat deze vraag ons en onze jongeren veel zou mogen bezighouden. En dat we het antwoord van Boven mogen leren.

Barneveld,

A. Karens

mens met huiver en eerbied vervullen moet voor de hoge God. Een besluit ook dat een mens nederig maakt.

Verootmoedigend

Het is te begrijpen dat er altijd veel discussie is geweest over de leer van de uitverkiezing. Immers het wonder van de uitverkiezing bepaalt ons bij het feit dat niet de mens zelf beslist over zijn zaligheid, maar dat God dat doet. We hebben het als zondaren verdiend, dat de Heere ons voorbijgaat en vanuit onszelf kunnen we geen enkele aanspraak laten gelden op het heil. Dat stuit op ons verzet. De leer van de uitverkiezing houdt ons voor dat zalig worden enkel en alleen vrije genade is. Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen. We moeten ervoor overwonnen worden om te willen leven van genade alleen.

De leer van de uitverkiezing is aan de ene kant diep verootmoedigend, omdat hierin zo duidelijk uitkomt dat ons heil zelfs niet voor het kleinste gedeelte aan onszelf te danken is, maar enkel en alleen aan Gods vrijmachtige genade.

Voor Calvijn had predestinatie ook alles te maken met de Bijbelse visie op de mens. De Heere moet de keuze wel maken, want geen mens is daartoe in staat. De mens is 'het meest schitterende sieraad op aarde', maar de zonde heeft alles geruïneerd. Calvijn zegt in dit verband dat de mens verworden is tot 'een rampzalig wezen zonder enige waarde'. En 'hoe-

2

Calvijn en de uitverkiezing

Maakte Calvijn God tot Auteur van de zonde?

Al tijdens zijn leven werd Calvijn verweten dat hij God tot Auteur van de zonde en tot Tiran maakte, door zijn bewering dat God niet onder gelijke conditie de mensen geschapen heeft.

Tegenstanders als Bolsec en Phigius meenden dat Calvijn met zijn leer God tot Auteur van de zonde maakte, omdat hij alles van God liet afhangen. Hij werd tot bescheidenheid gemaand inzake het besluit van de verwerping. Calvijn werd verweten, dat de leer van de predestinatie, zoals hij die formuleerde, van God een onbarmhartige, onwillekeurige God maakte. Daartegenover handhaafde Calvijn dat Gods soevereine wil de eerste oorzaak van alle dingen is. De verwerping is niet alleen een daad van Gods straffende gerechtigheid, maar ook van Zijn soevereine wil. Hij noemt de predestinatie een huiveringwekkend besluit (*decretum horribile*) (Institutie, III,23,7).

Hoe moeten wij die uitdrukking plaatsen? Dr. H.J. Selderhuis (in *Calvijn een mens*, Kampen 2008, blz.51) heeft erop gewezen dat Calvijn ervan uitging dat het de mens zelf is die door de zondeval in het paradijs met

God heeft gebroken. Daardoor is de mens onder het oordeel gekomen en een verloren mens geworden. Dat geldt dus alle mensen. Maar nu is de Heere, vanuit Zijn verkiezend welbehagen, gekomen met het plan van de verlossing. Dat betekent, dat ieder die zich door het geloof op Christus leert verlaten, niet zal verderven, maar het eeuwige leven zal hebben.

Hoe komt het nu dat de een wel gelooft en de ander niet? Dat moet wel teruggaan op een keuze van God, want als het een keuze van de mens zelf zou zijn, dan zou God afhankelijk zijn van wat mensen doen. Dan zou God geen God meer zijn. Als de keuze helemaal van God afhangt, dan krijgt God alleen de eer en de gelovige alle zekerheid. Uitverkiezing betekent dus dat de keuze alleen van God afhangt. Dat God besloten heeft niet alle mensen het geloof te geven, betekent dat Hij ook mensen niet verkiest, maar laat onder het oordeel, dat ze zelf door hun zonden over zich gebracht hebben. Dat is de verwerping. En juist met het oog daarop heeft Calvijn gesproken over een *decretum horribile*, een huiveringwekkend besluit. Dat heeft in geen enkel opzicht de betekenis van een afschuwelijk besluit, maar wel van een besluit dat een

Calvijn voelde er helemaal niets voor om mensen ook maar de kleinste bijdrage aan hun behoud te laten leveren.

wel de mensen met schitterende gaven toegerust waren, zijn deze toch door de zondeval bedorven en in het niets verdwenen'. De zonde 'heeft beslag gelegd op heel de ziel en heel het lichaam'. Er is wel een stuk menselijkheid gebleven en we zijn geen dieren geworden, maar in de verhouding tot God is de mens niet meer dan een 'religieuze bouwval'.

Calvijn benadrukt dat het hart van de mens een afgrond vol verwarring is en dat de menselijke natuur geneigd is tot leugen en ijdelheid. 'De mens is zo compleet van Gods gerechtigheid losgeraakt dat heel zijn willen, verlangen en doen goddeloos, onrein en

lasterlijk is. Zijn hart is zo van de zonde doortrokken, dat zelfs wat onder de schijn van iets goeds tevoorschijn komt, slechts in huichelarij en bedrog verpakt is'.

De mens is volgens Calvijn absoluut niet in staat de goede keus voor God te maken. Als er ooit zaligheid mogelijk is voor die gevallen mens, dan moet het wel helemaal van God vandaan komen. Dr. Selderhuis maakt in dit verband de opmerking dat men dit wel een negatief mensbeeld kan noemen, maar als we erop letten 'wat de mens na Calvijn nog allemaal uitgespookt heeft', we over een reëel mensbeeld moeten spreken.

De leer van de predestinatie is dus diep verootmoedigend. Door die leer wordt de mens op zijn plaats gezet als een verloren zondaar voor God, die zichzelf nooit meer tot de zaligheid kan brengen.

Vertrouwend

De leer van de uitverkiezing is echter aan de andere kant vol van rijke vertroosting, omdat daarin uitschittert dat de verlossing van de Zijnen onwrikbaar vastligt omdat zij rust op de trouw van de verkiezende God. Calvijn voelde er helemaal niets voor om mensen ook maar de kleinste bijdrage aan hun behoud te laten leveren. Dat maakte immers dat behoud alleen maar onzeker, en onzekerheid was er al zoveel in de tijd van Calvijn. Het was Calvijns verwijt aan Rome dat men daar de mensen angstig en onzeker maakte. Want als men zelf ook maar het kleinste aan het behoud moet bijdragen, dan moet men zijn leven lang bang zijn, dat dit kleinste tekort schiet. Daartegenover biedt de leer van de predestinatie zekerheid en troost. Want nu hangt het alleen van God af.

Die leer geeft ook rust in een rusteloze wereld. Want dat was de wereld van Calvijns dagen. Het was een tijd van onrust, van geloofsvervolging en van vluchtelingen. Geen wonder dat Calvijn, die zelf ook vluchteling was (zie daarvoor A. Baars, *Calvijn: vluchteling en vreemdeling*, Willem de Zwijgerstichting 2009) er steeds weer de nadruk op heeft gelegd dat dit leven een voortdurend onderweg zijn is, dat Gods kinderen pelgrims zijn naar een beter vaderland. En de leer van de predestinatie hield die pelgrims voor dat God alles in Zijn handen houdt en het nooit uit handen geeft. Hij houdt ook de Zijnen in Zijn handen en Hij zal Zijn doel zeker bereiken. Dat geloof geeft wonderlijke rust

in alle onrust. Toen en nu!

God alleen de eer

Daarbij was het voor Calvijn het belangrijkste dat deze leer God alleen de eer geeft. Want als er voor de zaligheid ook maar iets van de mens in aanmerking komt, dan zou dat hoe dan ook ten koste gaan van Gods eer. De predestinatie geeft God alle eer van de zaligheid. Dat was voor Calvijn het hoofdpunt. Daarom wilde hij dat die leer ook geprekeerd zou worden, 'ten eerste om God te verheerlijken zoals

Hij dat ook verdient, ten tweede om ons van ons heil te verzekeren, zodat wij God met alle vrijmoedigheid als onze Vader aanroepen. Wee ons, als wij aan deze twee stukken niet vasthouden, want dan zal er geen geloof en ook geen godsdienst meer zijn. Je kunt dan nog wel over God spreken, maar het zal alleen nog maar leugen zijn'.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

COMMENTAAR

Kerkelijke rechtsgang gewogen en niet te licht bevonden

Na vele jaren van procederen is er eindelijk een uitspraak van het Gerechtshof Arnhem in een zaak die speelde tussen een inmiddels afgezette predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerken en een classis van die kerken. Hoewel de zaak betrekking heeft op een ander kerkverband, is de uitspraak van het gerechtshof van 19 januari jl. ook voor de Gereformeerde Gemeenten van groot belang. Het ging om de toepassing van het kerkelijke recht, zoals dat onder andere verwoord is in het zogenaamde statuut van de kerk. Vooral de vraag was in het geding of iemand die een kerkelijk geschil heeft, of dat nu een materiële of een geestelijke zaak betreft, een ambtsdrager of gemeentelid, eerst gebruik moet maken van de kerkelijke weg of ook bij de burgerlijke rechter terecht moet kunnen.

Erst kerkelijke rechtsgang

Wanneer de geschillenbeslechting is opgedragen aan de kerkelijke rechter dienen partijen bij een geschil dat zowel kerkrechtelijke als civielrechtelijke aspecten heeft, in beginsel de kerkelijke rechtsgang te volgen. Indien zij dat niet eerst doen, zijn zij met hun vordering bij de burgerlijke rechter in beginsel niet ontvankelijk, zo concludeerde het gerechtshof. Wat betekent zo'n juridische opvatting eigenlijk? Ik zal proberen dat uit te leggen.

Veronderstel dat iemand door de kerkenraad onder censuur is geplaatst en hij is het daar niet mee eens, dan kan hij in beroep gaan bij de classis, vervolgens bij de Particuliere Synode en uiteindelijk bij de meest brede vergadering van ons kerkverband de Generale Synode. Van die kerkelijke rechtsgang moet de betrokkene eerst gebruik maken omdat de kerk, de meerdere vergaderingen (classis, particuliere en generale synode) en de leden gebonden zijn aan het statuut. En artikel 2.2. van het Burgerlijk Wetboek zegt dat kerkgenootschappen geregeerd worden door hun eigen statuut, voor zover dat niet in strijd is met de wet.

Aan de kerk wordt dus een eigen zelfstandige positie toegekend. De kerk kan zichzelf dan ook naar eigen inzicht organiseren en ook regels geven voor het geval iemand zich verongelijkt voelt door een beslissing van een kerkelijk orgaan. Je kunt dan niet zo maar naar de burgerlijke rechter stappen met de vordering dat de beslissing van het kerkelijke orgaan waarmee je het niet eens bent, wordt te niet gedaan, of met een eis tot schadevergoeding.

Uitzonderingen

Daarop bestaan wel uitzonderingen. Daarvoor moeten wel zwaarwegende omstandigheden zijn. Die kunnen maken dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaan-

vaardbaar is om van de rechtzoekende te vergen dat hij of zij de kerkelijke rechtsgang volgt. Dergelijke omstandigheden kunnen zijn dat het statuut voor het betreffende geschil geen voorschriften bevat, of indien de kerkelijke rechtsgang niet voldoet aan fundamentele beginselen van procesrecht. Waar dat niet het geval is, zal de burgerlijke rechter zich terughoudend opstellen en in het algemeen zich niet ontvankelijk verklaren.

Dat betekent dus dat de kerk er voor moet zorgen dat de eigen rechtsregels duidelijk zijn en ook goed worden toegepast. Het houdt ook in dat die regels telkens getoetst moeten worden of ze wel voldoen aan fundamentele rechtsbeginselen, zoals bij voorbeeld het beginsel van hoor en wederhoor, de zorgvuldigheid, enz. Gelet op de bijzondere aard van de kerkelijke rechtsverhoudingen stelt de rechter zich daarbij terughoudend op.

Eigen aard kerkrecht

Is het nu zo belangrijk dat iemand eerst de weg van de kerkelijke rechtsgang volgt? Maakt het dan wat uit of hij eerst naar de burgerlijke rechter stapt, of gebruik maakt van de appelmogelijkheid op een meerdere vergadering?

Zeker wel. Er ligt een heel principieel punt aan ten grondslag. De kerk is niet een vereniging van mensen, maar een instelling van Christus. In de zichtbare gestalte van het lichaam van Christus regeert Hij door middel van de ambten. Daar regeert niet de overheid. Die heeft wel naar onze belijdenis een taak om te zorgen dat de ware godsdienst kan worden uitgeoefend, maar die overheid mag zich niet bemoeien met de zaken die van de kerk zijn, namelijk de opbouw van het lichaam van Christus en het toezicht op de leden daarvan.

De regering van en in de kerk is gericht op drieërlei doel: de eer van God, de stichting van de gemeente en het behoud van de zondaar. Zij aan wie de regeermacht in de kerk is opgedragen, moeten die macht gebruiken, niet om te heersen, maar om te dienen uit liefde in de navolging van Christus. Daarop moeten ook de kerkelijke rechtsregels gebaseerd zijn en worden toegepast. Het wereldlijk recht is gegeven om de orde in de samenleving te handhaven, de kwaden te straffen en de goeden te belonen.

Het principiële verschil kan ik niet beter illustreren dan met het volgende. Indien iemand wordt beschuldigd

van een strafbaar feit en hij bekend dat feit, dan wordt hij door de overheidsrechter gestraft. Al zal een spontane bekentenis in de regel wel leiden tot strafvermindering.

In de kerk is dat anders. Wie zijn zonde belijdt en laat, zal barmhartigheid geschieden. Bij belijdenis van schuld en zonde is er juist de vergeving van de zonde. Daarom mogen we blij zijn met de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem, dat de nodige ruimte laat voor de eigen kerkelijke rechtsgang en rekening houdt met de bijzondere eigen aard van de kerkelijke rechtsverhoudingen.

Rechtsverhouding predikant

De zaak waarover het gaat begon in 2000. Eerst zijn er allerlei procedures geweest bij de classis en de particuliere synode. Tot de generale synode is het nooit gekomen, omdat ingestelde beroepen op de generale synode weer werden ingetrokken, omdat de betrokkene er geen vertrouwen in had dat zijn zaak daar op een goede wijze zou worden behandeld.

In 2004 heeft de zaak gediend voor de kantonrechter, die op 2 februari 2005 vonnis heeft gewezen. De kantonrechter had beslist dat de verhouding tussen de kerkenraad en de betrokken predikant een arbeidsverhouding was en dat de afzetting van de predikant moest worden beschouwd als een ontslag naar burgerlijk recht. De kantonrechter veroordeelde de gemeente tot het betalen van een som geld aan haar vroegere predikant en de kosten van het geding.

Het vonnis van de kantonrechter is vernietigd. Hoewel het gerechtshof aan een oordeel over de rechtspositie van de predikant niet is toegekomen, mag worden aangenomen dat daarvoor dezelfde overwegingen gelden als die hebben geleid tot de uitspraak en dat ook die verhouding in beginsel wordt beheerst door bepalingen van kerkelijk recht en niet door burgerlijk recht.

Redelijke termijn

In 2005 is door zowel de kerkenraad als de betrokken predikant hoger beroep ingesteld bij het gerechtshof. Het heeft tot 19 januari 2010 geduurd voordat het Hof vonnis heeft gewezen. Al met al heeft de procedure voor het gerechtshof al vijf jaar geduurd. Als een bezwaar van de kerkelijke rechtsgang wordt nog wel eens genoemd de langdurigheid daarvan. Als een bezwaarde de gang wil maken via de classis naar de particuliere

synode en vervolgens naar de generale synode kan het zo maar drie jaren duren voordat er een definitieve beslissing ligt. Als er net een generale synode (die om de drie jaar bijeenkomt) is geweest, kan het zelfs wel langer duren. In het licht van de procedure voor het Hof zijn de kerkelijke procedures beslist niet lang te noemen.

Daarbij moeten we bedenken dat het vonnis van het Hof nog niet het laatste hoeft te zijn in deze zaak, want de advocaat van de betrokken predikant heeft gezegd dat hij overweegt zijn cliënt sterk te adviseren in cassatie te gaan bij de Hoge Raad. De praktijk leert dat er dan weer een aantal jaren overheen gaat voordat de Hoge Raad vonnis geeft.

Om te voorkomen dat iemand lang moet wachten op een uitspraak

De kerk is niet een vereniging van mensen, maar een instelling van Christus. In de zichtbare gestalte van het lichaam van Christus regeert Hij door middel van de ambten.

bestaat de mogelijkheid om een meerdere vergadering: classis, particuliere synode of generale synode, vervroegd bijeen te roepen. Dat verzoek is in de desbetreffende zaak ook gedaan, maar afgewezen. Ook het argument dat deze afwijzing in strijd zou zijn met de zorgvuldigheid die eist dat een zaak binnen een redelijke termijn wordt behandeld is door het Hof afgewezen. Daarbij zijn wel verschillende omstandigheden in aanmerking genomen, die in een ander geval weer anders kunnen zijn.

Waardering

In een tussenvonnis van 24 juni 2008 was het Gerechtshof ervan uitgegaan dat de 'Handleiding en toelichting bij de kerkelijke rechtsgang', zoals neergelegd in "In Orde" (nu: "In goede Orde") ook gold voor de rechtsgang in de Christelijke Gereformeerde Kerken, terwijl dat een onderdeel is van het statuut van de Gereformeerde Gemeenten, naast de Dordtse Kerkorde. In het eindvonnis is die fout hersteld en is uitgegaan van de eigen regels van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Op 28 november 2008 heeft een comparitie van partijen plaatsgevonden, bedoeld om aan-

vullende stukken te overleggen. Met andere belangstellenden heb ik die comparitie bijgewoond.

Los van de inhoudelijke kant van de zaak, heb ik aan die zitting grote waardering overgehouden voor de rechters die met deze zaak zich hebben bezig gehouden. Eén van hen wist met grote nauwkeurigheid telkens het aan de orde zijnde stuk aan te wijzen waarover werd gesproken. Hij wist exact aan te geven wat erin stond. En de stapel stukken loog er

niet om. Ik denk dat ik niet overdrijf als ik schat dat de stapel meer dan een halve meter hoog was. Wordt daar maar eens wijs uit....

Dat er nu een helder vonnis ligt maakt die waardering des te groter. Daaruit blijkt grote kennis van zaken. Uiteraard is de inhoud het belangrijkste en daarmee mogen, zoals de advocaat van de kerkenraad zei, de kerken blij zijn. Wat verstaat gij door de voorzienigheid Gods?

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

ser voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gorinchem, Paardenwater 23, en begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ VERSLAG BEVESTIGING/ INTREDE DS. J.J. TANIS MIDDELBURG-ZUID

Bevestiging

Woensdag 13 januari 2010 was een blijde dag voor onze gemeente. Ds. J.J. Tanis werd door onze consulent ds. J.M.D. de Heer bevestigd als onze eigen herder en leraar.

De Schriftlezing was Openbaring 10 en de tekst voor de prediking vers 11a: "En Hij zeide tot mij: Gij moet wederom profeteren."

Thema: een Goddelijke opdracht aan Zijn knecht. 1. Wie die opdracht geeft. 2. Wanneer die opdracht geldt. 3. Wat die opdracht inhoudt.

Johannes zag de zeven zegels stuk voor stuk geopend worden. Bij het zevende zegel komen er zeven engelen met bazuinen. Vóór de zevende bazuin (aankondiging van het einde) komt hfdst. 10. Alle prediking staat in het teken van het naderend einde. Dat is aangrijpend.

Toen spraken de zeven donderslagen: een symboliek voor de oordelen Gods. Johannes mag ze niet opschrijven. Jesaja zag vóór zijn profeteren ook de heilige God. Hier zit een les in: eerst een Godsontmoeting, dan een preek. Het is een wonder als dat gebeuren mag. Dan is er een spreken van de woorden Gods. Deze verschijning was niet alleen ontzagwekkend majestiteitsrijk, maar voor Johannes ook vertroostend. Onwankelbare trouw. Nu mag er een boodschap van zaligheid klinken.

Plechtig als *hier* straks het jawoord klinkt. Een jawoord is als een eed. Maar hier is het Christus Die zweert. Hij zweert bij Zijn Vader, de Mond der waarheid, bij de God der waarheid. Is dat dan geen onwankelbare waarheid? En wat zweert Hij? Dat er geen tijd meer zal zijn. Is dat het einde van de wereld? Ja, zie hfdst. 11:15. Dus in hfdst. 10 leven we bijna bij het wereldeinde. Voelt u de ernst van onze tijd? Johannes wordt aangespoord om met ernst te prediken: 'Johannes, gunt u de mensen niet meer tijd dan God ze gunt.' Dat is: het heden der genade. Hij moet aandringen als een herder achter de kudde. Jakobus zegt: 'De Rechter staat voor de deur.' Gemeente, hoe velen geloven dat ze nog maar weinig tijd hebben? Maar ook voor Gods knechten is er nog weinig tijd. M'Cheyne sprak als een stervende tot stervenden. O, haast u toch, er

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Bodegraven:

ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;

Te Emmeloord:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;

Te Genemuiden:

ds. C. Hogchem te Barneveld;

Te 's-Gravenhage:

ds. P. Mulder te Krimpen aan den IJssel.

BEDANKT

Voor Rotterdam-Zuidwijk;

ds. W. Harinck te Woerden.

■ GEDEELTELIJKE EMERITERING DS. C. NEELE

De classis Amsterdam heeft in haar vergadering op 27 januari 2010, in aanwezigheid van deputaten art. 49 van de D.K.O., besloten gedeeltelijk emeritaat aan ds. C. Neele te verlenen, vanwege lichamelijke beperkingen ten gevolge van de ziekte M.S. Dit op verzoek van ds. Neele, na inwilliging door de kerkenraad en met overlegging van een medische verklaring. Ds. Neele blijft in volle rechten als predikant aan de gemeente van Lisse verbonden, maar is in goed overleg met de kerkenraad van bepaalde pastorale taken ontheven.

De classis is hierbij verblijd door de onderlinge verbondenheid en liefde tussen enerzijds kerkenraad en gemeente en anderzijds haar predikant. Haar bede is dan ook dat de Koning van de Kerk ds. Neele wil schenken wat tot voortzetting van zijn arbeid nodig is, zodat hij die nog langer naar de begeerte van zijn hart mag blijven vervullen. De classis wenst

ds. Neele met zijn gezin de ondersteuning des Heeren toe.

Scriba classis Amsterdam

■ PASTORIEZORGEN

Er zijn grote zorgen in de pastorie van Zwijndrecht. Ds. Veenendaal is zeer ernstig ziek. De tweede tablettenkuur is achter de rug. Er was hoop dat deze tot verkleining van de kwaadaardige gezwellen zou hebben geleid. Het blijkt echter dat daarvan geen sprake is. De uitslag van de CT-scan en de MRI-scan liet zien dat er uitzaaiingen naar de hersenen zijn. Dit verklaart de uitval, die de laatste week werd geconstateerd.

De situatie van ds. Veenendaal is dan ook zeer ernstig. Mogelijk krijgt hij nog predikation en bestralingen om de druk in de hersenen te verminderen. De artsen geven echter aan dat niet duidelijk is of de middelen nog zullen aanslaan. Wanneer dat niet het geval zal zijn, zal de uitval alleen maar meer worden.

Vanuit de familie kregen we onder meer het volgende bericht: *Dat wij mogen vragen om overvloedige genade en dat de Heere Jezus Christus Zich opnieuw mag openbaren aan de ziel van onze vader en aan de ziel van ons allemaal.*

De Heere gedenke onze broeder in deze zeer zware weg. We denken ook aan mevrouw Veenendaal, die samen met haar kinderen, haar man zo liefdevol mag omringen.

ds. C. Neele

■ DOVENDIENST TE GORINCHEM

Op 6 februari hoopt student R.A.M. Vis-

is zo'n grote schat, zo'n dierbare genade te verkrijgen.

Johannes krijgt een opdracht. Wie is geschikter om te prediken dan Christus? En toch, die stem zegt: "u". De zondige Johannes wordt geroepen. Waarom niet een engel? Waarom een mensenkind? Calvijn zegt: 'God stuurt mensen om de ootmoed der gemeente te beproeven. Of zij het Woord van de levende God willen ontvangen uit de mond van zondige mensenkinderen.' Johannes gehoorzaamt. Profeteren is de woorden Gods spreken. Dat is wat. Wie is tot deze dingen bekwaam? Profeteren is alléén de woorden Gods spreken. Adam en Christus, zonde en genade, Wet en Evangelie. Christus is niet voor beste, opgeknapte mensen, maar voor een volk dat verloren ligt. Johannes, gij moet profeteren. Niet als u er aan toe bent. Maar als Ik het wil. Een moeten is het altijd, maar de Heere schenkt ook dat het een mogen is. 'Uw Naam is voor 't oprecht gemoed van al Uw gunstvolk goed.'

Na het lezen van het bevestigingsformulier antwoordde ds. Tanis op de gestelde vragen: 'Ja ik, van ganser harte'. Ds. De Heer sprak hem daarna hartelijk toe, waarna de gemeente haar predikant staande Psalm 119:6 toezong.

Intrede

's Avonds hield ds. J.J. Tanis zijn intrede-preek. De Schriftlezing was Matthéüs 5:1-12 en de tekst voor de prediking 2 Korinthe 8:9: 'Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.'

Het is onze verzuchting geweest: Heere, wat mogen we de gemeente gaan verkondigen? Een rijke Christus voor arme zondaars. 1. Waarin deze boodschap bestaat: een rijke Christus arm geworden. 2. Voor wie deze boodschap bestemd is: 'om uwentwil.' 3. Waartoe deze boodschap dient: 'opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.'

'Gij weet...' Door onderwijs. Het is het weten door het geloof, zondag 7. Door de krachtige overtuiging van de Heilige Geest. Wij zijn dat weten kwijt van nature. Er is alles aan gelegen om teruggebracht te worden tot dit kennen. God wil het doen door wedergeboorte en bekeering. We zijn zo verduisterd, we weten wel veel, maar het gaat erom dat het is: vanuit de ontmoeting met God; in gemeenschap met God; dat weten waarover de Heere Jezus Christus spreekt: 'Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard.'

Dus wat moeten we worden? Kinderen. Door geboorte, uit water en Geest.

'Daar Hij rijk was.' Hoe rijk was Christus. Rijk in God. Wat een rijkdom, onuitsprekelijk heerlijk. Wat is de Heere Jezus Christus rijk in schoonheid, dierbaarheid, beminnelijkheid.

Christus is 'arm geworden'. Arm in deze totaal verdorven wereld. Arm in het midden van de rijke godsdienst. 'Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.' Hij ging gebukt onder Gods toorn. Daar gaat Hij, uw Heere Jezus Christus, kinderen van God. Hij had niets om het hoofd op neer te leggen. Hij werd als een lam ter slachting geleid. 'Gij weet de genade...' Genade heeft alles te maken met het recht. Daarom is ontdekking zo nodig, om onze vervloeking te kennen. Dan roep je met de tollenaar: 'O God, wees mij de zondaar genadig.' 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.' Wat een kostelijk woord voor een arme zondaar die de schuldbrief ontvangen heeft en daarmee voor God gebogen heeft. O God, het is allemaal waar. Ik heb die straf verdiend. O God, is er nog genade? Hoe groot als God dan die schuldbrief uit handen neemt en de pardonbrief ervoor in de plaats geeft. Als Hij zegt: 'Zie, hier ben Ik.' Om uwentwil. Voor hen die naar Gods eeuwig welbehagen zijn uitverkoren tot zaligheid. Voor hen die nu juichen voor Gods troon. Maar óók voor u die nog rijk en verrijkt zijt. Die nog bekeerd moet worden en tot geloof gebracht. Heeft de Heere mij daarvoor gezonden? 'Ontwaakt, gij die slaapt, en staat op uit de doden...' 'Want de Heere heeft geen lust in uw dood, maar daarin dat gij u bekeert en leeft. God wil dat Zijn genade verkondigd zal worden. De keerzijde van 'uwentwil' is 'Zijnentwil'. 'Ik doe het niet om uwentwil,

gij huis Israëls! maar om Mijn heiligen Naam.' Om Christus' wil. Luister eens, jongeren, kinderen: 'Om uwentwil'. O, geliefde gemeente, ziet u Hem daar bloeden aan het kruis? Daar vloeide het bloed de wereld in, zelfs tot Middelburg toe. 'Laat u met God verzoenen.' Daarom is er gelezen: 'Zalig zijn de armen...', die daarna honger en dorsten. Naar verzoening met God.

'Opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.' We moeten ons leven verliezen om het te behouden. Bent u zo'n arme vanavond? Daaraan mogen we zo'n rijke Christus verkondigen. Rijk in Christus. Dan hebben we alles. Omdat Hij arm geworden is. Er was zelfs geen plaats voor Hem in de herberg.

Er staat 'rijk worden', niet zijn. Zeker, Gods kinderen mogen bij ogenblikken rijk zijn. Maar het is ten dele. Als dat wat ten dele is, tenietgedaan zal zijn, dan zal het volmaakte gekomen zijn.

'Onze Heere Jezus Christus.' Dat is de gemeenschap der heiligen.

Nu gaan we het heel persoonlijk maken. God geeft het, in een weg van recht en genade: Ik weet de genade van mijn Heere Jezus Christus. Dat moet je wel weten, hoor. 'Zo gij Zijn stem dan heden hoort, gelooft Zijn heil- en troostrijk woord.'

Na de preek sprak ds. Tanis een dankwoord uit. Vervolgens werd hij toesproken door ds. D.W. Tuinier namens de classis Middelburg en de particuliere synode Zuid, burgemeester J.M. Schouwenaar namens de burgerlijke gemeente Middelburg, ds. H. Juffer namens de plaatselijke kerken, ds. M.J. van Gelder als onze oud-predikant, en ouderling L. Janse namens kerkenraad en gemeente. Onze dominee werd staande toegezongen Psalm 20:1.

Kerkenraad Gereformeerde
Gemeente Middelburg-Zuid

BERICHTEN

■ UITZENDDIENST FAMILIE KNAPEN

De kerkenraad en de plaatselijke zendingscommissie van de Geref. Gemeente te Gouda nodigen u hierbij uit tot het bijwonen van de uitzenddienst van de familie Knapen.

Dhr. Knapen hoopt in Ecuador te gaan werken als jongerenwerker op de verschillende zendingsposten. De uitzenddienst zal plaatsvinden op **donderdag 18 februari** in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda (Nieuwe Gouwe OZ 2-b).

In deze dienst, die aanvangt om 19.30 uur, hoopt ds. G. Clements voor te gaan. De uitzending wordt verricht door ds. G.J.N. Moens.

Na de dienst is er gelegenheid om afscheid te nemen van de familie Knapen. Zij hopen 19 februari met hun kinderen naar Ecuador te vertrekken.

■ EVANGELISATIEMIDDAG EN -AVOND TE VEENENDAAL

Op **woensdag 10 februari** wordt een evangelisatiemiddag en -avond gehouden in de Adventkerk te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Evangelist J. Krijgsman hoopt dan wat te laten zien van en te vertellen over zijn werk in Amsterdam. De middagbijeenkomst met de kinderen begint om 14.30 uur. De avondbijeenkomst begint om 19.30 uur.

■ DISTRICTSBIJENKOMSTEN

Den Helder

District Noord-West op **vrijdag 19 februari**, aanvang 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Den Helder, Reigerstraat 86. Spreker: dhr. J.J. Jakobse over: "De vrouw, de draak, en jij"

Emmeloord

District Noord-Oost +16 op **zaterdag 6 februari**, aanvang 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Emmeloord, Reestdal 25. Spreker: dhr. G. van Ginkel uit Amersfoort over "De islam".

Kapelle-Biezeling

Jaarlijkse districtsbijeenkomst leidinggevend -16 district Zuid op **donderdag 11 februari**, aanvang 19.15 uur, in de Petrakerk te Kapelle-Biezeling, Goessestraatweg 18. Spreker: ds. E. Hakvoort over het thema: "Richtingaanwijzer of gids"

Leerdam

District +16 Zuid-Oost op **zaterdag 13 februari**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Leerdam, Prins Mauritsstraat 22. Sprekers: Marije Veldhoen, Riet de Jonge en Henk-Jan van Voorst over: Lezen, geestverrijkend of geestvervuilend?

Zwijndrecht

District +16 Zuid-West op **zaterdag 13 februari**, aanvang 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Zwijndrecht, Burg. Jansenlaan 37. Inleider: ds. W.J. Karels over het thema: "Geen tijd meer"

■ ZIN-IN +21 BIJENKOMST

Waarover: 'Toewijding. Tot eer van God'
Wanneer: **Zaterdag 6 februari**
Wie: Alinda Paul en Ed van Hell
Waar: Kerkgebouw Geref. Gem.

Gouda, Nieuwe Gouwe
Oostzijde

Maaltijd: 18:30 uur (Inloop: 18.00 uur)

Aanvang: 19.30 uur

Informatie: www.jbogg.nl/zin-in

■ ZANGAVONDEN

Ermelo

Het gemengd- en kinderkoor Adoraim uit Ermelo nodigt u uit om op **zaterdag 13 februari** een uur psalmen te komen zingen. Naast veel samenzang zal er door een ouderling een korte uitleg gegeven worden over de inhoud van een aantal psalmen. Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Ermelo, Hanengewei 69. Aanvang: **18.45 uur**.

Middelburg

Koor- en samenzang, muzikale intermezzo's met medewerking van o.a. diverse instrumentalisten op **zaterdag 6 februari**, aanvang 19.30 uur, in de Koor-kerk te Middelburg. Leiding: ouderling A.C. Hage. Collecte t.b.v. de Vluchtheuvel.

Veenendaal

Datheensamenzang op **zaterdag 13 februari**, te organiseren door de stichting Musica Sacra in de Adventkerk te Veenendaal. Vijftien Morgen 51. Leiding, opening en sluiting door ds. A. Verschuur. Orgel: Pieter Heykoop. Collecte t.b.v. stichting China. Aanvang: 19.30 uur.

■ ORGELBESPELING IN JULIANAKERK DORDRECHT

Orgelbespeeling door de organist Sietze de Vries op **zaterdag 6 februari** in de Julianakerk te Dordrecht, Mauritsweg 286. Op het programma staan samenzang, improvisatie en literatuur. Toegangsprijs: volwassenen € 5,-, kinderen tot 16 jaar gratis. Aanvang: 19.45 uur.

■ AANMELDEN VOOR RUSTIGE VAKANTIEWEEK

Voor een vakantieweek voor ouderen, die niet gehandicapt zijn, maar die gezien hun leeftijd en gezondheid het wat kalmer aan moeten doen en/of bij de zelfverzorging enige hulp nodig hebben, is van **zaterdag 19 tot en met 26 juni** het mooie en ruime Conferentieoord Het Bosgoed in Lunteren gehoord. Op zondag zullen in het oord twee kerkdiensten worden gehouden en één dag wordt er een excursie gepland. Verder worden er diverse bezigheden georganiseerd, waarbij het doel van de week in acht wordt genomen.

Er is een verpleegkundige in de staf aanwezig, die de gewenste en nodige assistentie wil verlenen. Speciaal voor mensen met een beperkte mobiliteit, die gebruik moeten maken van een rollator, hartpa-

tiënten, diabetici die regelmatig gespoeten moeten worden en anderen voor wie het tempo in een "gewone" vakantieweek te hoog is geworden, is deze week in eigen sfeer uitermate geschikt.

De prijs van de geheel verzorgde vakantieweek bedraagt € 555,- per persoon. Bij gebruik van een tweepersoonskamer zijn de kosten € 530,- per persoon. Alle kamers bevinden zich op de begane grond en hebben een wastafel, douche en toilet.

Voor aanmelden of nadere inlichtingen kunt u bellen naar mev. J. de Blois-van Kempen, tel. (0180) 520895.

■ BIJENKOMST (EX-)KANKERPATIËNTEN

Contactbijeenkomst in de kerk van de Geref. Gemeente te Woerden, Oude-landseweg 50, op **zaterdag 27 maart** voor herstelde en in behandeling zijnde kankerpatiënten en hun directe naaste uit de gereformeerde gezindte. Inleider: dhr. W. Visser uit Nunspeet over het thema: "Winst uit verlies?!" Aanvang: 10.30 uur. Bijdrage in de onkosten (incl. lunch): € 15,- p.p. Voor meer info en opgave: www.winstuitverlies.nl, tel. 0341-250434.

■ PROMOTIE

Op 13 januari is ouderling P. Overeem gepromoveerd in de sociale wetenschappen (bestuurskunde). Deze dag heeft hij met succes zijn proefschrift, ter verkrijging van de graad van doctor aan de Universiteit Leiden, verdedigd, getiteld: The Politics – Administration Dichotomy: A Reconstruction.

In dit proefschrift gaat het om de tweedeling tussen politiek en bestuur. Voor de meeste mensen lijkt het idee dat er in de staat een tweedeling kan en moet worden gemaakt tussen politiek en (ambtelijk) bestuur niet erg problematisch. Politici worden gekozen, ambtenaren benoemd; de eersten nemen besluiten, de laatsten bereiden deze voor en voeren ze uit – zo hoort dat, aldus de promovendus in de samenvatting van zijn proefschrift.

Als kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Leiderdorp willen wij br. Overeem, die nu als universitair docent aan de universiteit van Leiden is verbonden, met zijn vrouw en hun beide kinderen hartelijk feliciteren.

G. Schipaanboord, scriba

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 7 FEBRUARI 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 19.00 uur ds. L. Blok; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 16.00 uur stud. IJsselstein; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur ds. De Waard; Amersfoort 9.30 uur leesdienst en 16.30 uur ds. Verweij; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. Kleppe; Arnhem 18.00 uur stud. Baaijens; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 19.00 uur ds. J. Karels; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 14.30 uur ds. Brugge; Bodegraven 16.30 uur ds. Paul; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 14.30 uur ds. De Leeuw; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 uur ds. Driessen en 19.00 uur ds. Clements; Den Helder 19.15 uur ds. Heijkamp; Deventer 10.00 uur ds. J. Karels en 17.00 uur ds. Boeder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur stud. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. Verweij; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. Visser; Ermelo 18.30 uur ds. Schot; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. Pater; 's-Gravenhage 19.30 uur ds. Joosse; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 16.00 uur ds. Labee; Hoogvliet 18.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Houten 11.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Visscher; Kamperland 14.00 uur ds. Hakvoort; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. Van Rijswijk; Kortgene 14.30 uur ds. Tuinier; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 14.30 uur ds. Karens; Leiderdorp 18.00 uur stud. Maljaars; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens;

Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. P. Blok; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur ds. Boogaard; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwedorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwe Tonge 10.00 uur stud. IJsselstein; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 18.30 uur ds. Bredeweg; Nisse 14.00 uur ds. Van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oosterland 18.30 uur ds. C. Harinck; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 17.00 uur ds. Moens; Opheusden 18.30 uur ds. Van Eekveld; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 14.30 uur ds. Schipper (H.D.); Puttershoek 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rhenen 10.00 en 15.30 uur ds. Bredeweg; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. Van der Net; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. Van Gelder; Rotterdam-Centrum 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Terlouw; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Sint Annaland 14.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Van Gelder; Soest 9.30 en 15.00 uur stud. Maljaars; Stolwijk 19.00 uur ds. Silfhout; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.30 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 10.00 en 16.00 uur stud. G.W.S. Mulder; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur (H.D.) ds. Karens; Westzaan 19.00 uur ds. De Wit; Wierden 18.00 uur stud. Visser; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 9.30 (H.A.) en 16.30

uur ds. De Wit; Zeist 10.00 uur ds. Van Eekveld en 18.30 uur leesdienst; Zwolle 9.30 en 19.00 uur leesdienst.

■ DINSDAG 9 FEBRUARI 2010

Aalburg 19.30 uur ds. Mondria; Kortgene 19.30 uur ds. Hakvoort; Naaldwijk 19.45 uur ds. Van Eekveld; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. Van Aalst; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. Baan; Uddel 19.30 uur ds. Mouw.

■ WOENSDAG 10 FEBRUARI 2010

Beekbergen 19.30 uur ds. Van der Net; Berkenwoude 19.30 uur ds. Kattenberg; Genemuiden 19.30 uur ds. Schot; Hilversum 19.45 uur ds. Hogchem; Krimpen a/d IJssel 14.00 uur ds. P. Mulder (huw.bev.); Leerdam 19.30 uur ds. Visscher; Leiderdorp 19.30 uur ds. Vermeij; Meeuwen 19.30 uur ds. F. Mulder; Melissant 19.30 uur ds. Hoogerland; Middelharnis 19.30 uur ds. Mondria; Nijkerk 19.30 uur ds. Verweij; Nisse 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Opheusden 19.30 uur ds. W. Harinck (zendingsdienst); Oude Tonge 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. De Leeuw; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 19.30 uur ds. Schipper; Spijkenisse 19.45 uur ds. Bakker; Urk 10.00 en 17.00 uur (biddag) ds. Van Belzen; Veen 19.30 uur ds. Melis; Vlaardingen 19.30 uur ds. Baan (voor de zending); Werkendam 19.30 uur ds. Karens; Zeist 19.30 uur ds. Van Eekveld.

■ DONDERDAG 11 FEBRUARI 2010

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Apeldoorn 19.30 uur ds. De Wit; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Dinteloord 19.30 uur ds. Meeuse; Ermelo 19.30 uur ds. Van Belzen; Hoogvliet 19.45 uur ds. Van der Net; Kampen 19.30 uur ds. Schot; Poortvliet 19.30 uur ds. De Heer; Puttershoek 19.30 uur ds. L. Blok; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Leeuw; Stolwijk 19.30 uur ds. Van Eekveld; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ VRIJDAG 12 FEBRUARI 2010

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.00 uur ds. Silfhout (huw.bev.).

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij

Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingsdagen: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Druenen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en

18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

ADVERTENTIES

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Centrum kennis genomen van het overlijden van zijn oud-ouderling

Arie Roeland Deelen

in de leeftijd van 84 jaar.

Van januari 1957 tot en met oktober 1998 heeft hij de gemeente in Rotterdam-West en vanaf november 1998 tot en met mei 2008 onze gemeente met de hem geschonken gaven, in alle getrouwheid mogen dienen.

De Heere gedente zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en de verdere familie in dit grote verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
J. Blokland, preses
W.J. Schot, scriba

Rotterdam, 26 januari 2010

Namens mevrouw C.E. de Priester-de Visser bedanken wij allen die haar een felicitatie zonden op haar tachtigste verjaardag (21 januari j.l).

Het doet ons goed te merken dat zovelen aan haar denken. Zij ontvangt bijzonder liefdevolle verzorging in verzorgingstehuis "Eben-Haëzer" te Middelburg.

Fam. Schot - de Priester

Met ingang van D.V. 25-02-2010 wordt ons **nieuwe adres:**
Lage Valkseweg 81, 6733 GB Wekerom Tel. 0318-456122.
Fam. C.L. Hage-Baaij, Lange Heideweg 30, 6731 EG Otterlo.

Westzaan: t.h. leuke vrijst. vak. woning bij boerderij in omgeving van vis- en vaarwater z.i.e.h.
Tel. 075-6160213.

Te huur: **De Klomp - Veenendaal.** Kort bij station. 1 woonkmr., 1 slaapkamer, gebruik van keuken, wc en douche. Vanaf maart 2010 voor verpleegster, schooljuffr. of studente. Tel. 0318-574570.

Ik vind...! Ik denk...! Ik geloof...!

Zeg jij alles wat je denkt?! Confronteer jij anderen met jouw overtuiging? Mag jij als christen geloven wat je gelooft? Is er in de samenleving ruimte voor jouw opvattingen? Ga die confrontatie aan met minister Plasterk en ing. B. J. van der Vlies op de SGP-jongeren dag D.V. zaterdag 20 maart 2010 in het Beatrix Theater in Utrecht!
Is het nuttig om de scherpe kantjes op te zoeken? Is de maatschappij gediend bij een ongeremde vrijheid om alles te zeggen wanneer het jou uitkomt? Boris van der Ham (066),

Hoofdredacteur Arendo Joustra van Elsevier en Mr. C.G. van der Staaij kruisen de degens in het middagprogramma. Wat zijn de grenzen van 'zeggen wat je denkt'?!
Wie: Jij bent van harte welkom!
Wanneer: D.V. zaterdag 20 maart 2010
Waar: Beatrix Theater in Utrecht
Aanvangstijd: 10:00, inloop vanaf 9:15 uur.
Vervoer: We zetten bussen in!
Anmelden: www.sgpj.nl

- DIVERSE BLOKFLUITEN
- DWARSFLUITEN
- MUZIEKSTANDAARDS
- ROEMEENSE PANFLUITEN
- VIOLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

kina
begravenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper 010-450 66 26
J. Kooijman 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Betaalbare Sfeer...

prijzen p.p. vanaf

Compleet verzorgde receptie **11,50**

Zeeuwse Koffietafel **14,50**

Buffet **21,50**

Diner **22,30**

De HeyZon

Jufferswegje 31 Kapelle-Biezelinge, tel. (0113) 33 03 50
www.deheyzon.nl

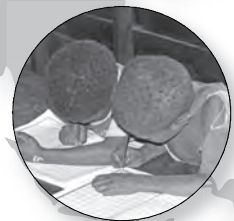
Handen van de kerk wereldwijd

Dominicaanse Republiek
Gezondheidszorg

Darfur
Noodhulp

Papua
Alfabetisering

Peru
Aandacht en liefde voor straatkinderen

Zuid-Afrika
Strijd tegen HIV / Aids

HANDEN VAN DE KERK
Bijzondere Noden

GIRO 307447 Woerden

Help mee!

- Steun ons werk met een gift
- Nodig ons uit voor een gemeentevond of op vereniging

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl

Bijzonder mooi fotoboek over de watersnoodramp 1953

't Gebruis der zee doet Gij bedaren

Herinneringen aan de watersnoodramp in 1953

L. Vogelaar Diepingrijpend waren de gevolgen van de watersnood van 1953. Mensen vertellen over hun nachtelijke gevecht tegen de golven. Vanwege de vele niet eerder gepubliceerde foto's is dit boek ook een waardevolle herinnering aan Gods daden in die bange dagen.

Met info over de predikanten J.B. Bel, C. Molenaar en G. Zwerus

BOEKPRESENTATIE:

DV zat. 13 februari a.s. 14.00 uur
Watersnoodmuseum Ouwkerk
Entree: 3.00 (normaal 6.00)

Gratis koffie met bolus, boekpresentatie en museumbezoeking

Op vertoon van deze advertentie heeft u toegang voor maximaal 4 personen.
Opgave via telefoon of mail verplicht i.v.m. beperkte ruimte.

Programma o.a.:
Ooggetuigenverslagen J.J. Goud (Krabbendijke)
T. Human (Stellendam)
Overhandiging: gemeente Schouwen-Duiveland
Beeldpresentatie

22.50
na Wegwijs 2010
27,50

Reserveer nu, er is al veel belangstelling!

✂ BESTELBON

Hierbij bestel ik:

- ..... ex. 't Gebruis der zee à 22,50
- ..... ex. Van zee tot zee deel 1 à 27,50
- ..... ex. Van zee tot zee deel 2 à 27,50
- ..... ex. SET Van zee tot zee à 45,00
- Naam .....
- Adres .....
- Postcode .....
- Woonplaats .....
- Telefoonnr. ....

U kunt deze bon, in een envelop zonder postzegel, zenden aan:
De Ramshoorn, Antwoordnummer 860, 4460 WB Goes

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'
ook verkrijgbaar in de boekhandel

Lange Vorststr. 21 Goes (0113) 221909 info@ramshoorn.nl

www.ramshoorn.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rheden e.o.

**Rust en ontspanning in de
prachtige Eifel!** Ruime apparte-
menten te huur. Inl.: 0049 6594
258990 en www.huizesolagratia.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

**Reformatorische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en **volwassenen** met
o.a.: Relatieproblemen, Opvoedingsvragen,
Gedragsproblemen, Gezinsproblemen,
Persoonlijke problematiek (zoals
Depressie, Angst), Arbeidsproblemen en
een Autistisch Spectrum Stoomis.

Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08

Vestigingslocatie: Alblasterdam
info@rp nederland.nl www.rpnederland.nl

HARKES *Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis*
Begrafenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

Zorg dichtbij

Waar u ook woont,
Agathos brengt zorg dichtbij:
• **Huishoudelijke verzorging**
• **Persoonlijke verzorging**
• **Verpleging**

• **Psychosociale zorg**

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator
aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen.
Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de
CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

Vakantie in **Stroe** (Veluwe)
Royale woning voor 4 volw.
inl.molshoop@solcon.nl
of bel 06-21420647.

Elspeet: vak. huisje te huur, 2 à 3
pers. Tel. 0318-456768.

**Waardige en
stijlvolle verzorging**

*van begrafenissen met aandacht
voor persoonlijke wensen. In alle rust,
vertrouwelijk en met bescheidenheid.*

- opbaren met kistkoeling bij u thuis
of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal
te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene
door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 17b, Tel. (0418) 65 20 39

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder
acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe
bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor
zorgvakanties. Ook uitermate geschikt
voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begrafenisnissen in Vlaardingen, Rotterdam,
Gouda, Den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst
uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Kreijkes Vakantie Idee

Dé Reformatorische reisorganisatie!

Enkele themareizen:

- **26 april: 10 daagse samenzangreis naar Israël** o.l.v. de heer J. H. Mauritz.
Deze reis gaat in samenwerking met het Deputaatschap voor Israël.
Vraag de speciale folder aan.
- **Nu ook 6-daagse reizen naar Israël**
- Bijzonder is ook de **8-daagse reis langs de zeven gemeenten van Klein Azië**
Zie hiervoor onze gids of kijk op de site.

Tel. 0548 - 51 41 88 • www.kreijkes.nl

T.H. ERMELO, onze ruime
hoekwoning met mooi aangel. tuin.
1 km van bos, hei, zwembad en
dorp. Van 16-7 t/m 2-8.
Tel. 0341561699 / 0623735516.

Verschijnt binnen enkele dagen
5^e druk

drs. C.J. Meeuse

Schijn bedriegt

Een christelijke visie op toneelspel en speelfilm

Om de bijbelse argumenten tegen toneel en speelfilm meer bekendheid te geven, maakte ds. Meeuse studie van de bestrijding van het toneel in het verleden. Om in de huidige praktijk op principiële wijze te handelen en leiding te geven in het bestrijden van dit verderfelijke middel, is bezinning noodzakelijk. Door middel van speelfilm en toneelspel tracht de duivel de moraal – ook in de gereformeerde gezindte – te ondermijnen.

Gebonden, 173 pag. 14,90

Nieuw

drs. C.J. Meeuse

Kinderen voor God opvoeden

in het gezin - in de kerk - op school

Dit boek bevat praktische adviezen met betrekking tot een christelijke opvoeding in het gezin, in de kerk en op school.

Voor ouders komen onder andere aan de orde: het krijgen van kinderen, de doop, het gebed in het gezin, het Bijbelgebruik, het vieren van Gods dag, zang en muziek in het gezin en het mediagebruik.

Voor ambtsdragers en ook voor jeugdwerkleiders is er onder andere aandacht gegeven aan de plaats die het onderwijs kreeg in vroeger eeuwen, aan de catechese, het huisbezoek, preekbespreking, enzovoort.

Voor het schoolleven is er onder andere aandacht voor docenten aan wie we de kinderen willen toevertrouwen, voor de band tussen kerk en school, het godsdienstonderwijs en de godsdienstige opvoeding bij ieder vak.

Gebonden, 300 pag. 24,90

verkrijgbaar bij de boekhandel

Uitgeverij Boekhandel

GK Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld

Tel. 0342 – 41 69 86 www.gebrkoster.nl

KO1011

Te huur omg. Beekbergen (Lieren)
tot 6 pers. zomershuis, v.a.g.v.
tel. 055-5062744

Onze luxe vakantiebungalows
in **Elspeet** zijn voor 2010
weer te huur!
www.taberna-elspeet.nl,
078-6122667
www.plexat-elspeet.nl,
078-6195498
www.dewildkansel-elspeet.nl,
010-4519141
Elspeet;
bos en heide, natuur en wild

Veluwe vak. woning te huur tot 5
pers. v.a. week 22. Tel. 06-20573003.

Orgelcentrum HET BINNENVELD
In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS
DOMUS
UNICO
CONTENT
EMINENT

Onze showroom is geopend op afspraak.

Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

• **RIDDERKERK**

Verlengde Kerkweg 11

• **BARNEVELD**

Wilhelminastraat 14

• **METEREN (GELDERMALSEN)**

Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
0180 - 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

WALCHEREN, vak.won. 4 pers.
rustig gelegen aan de voet
van de duinen
078-6815858 / 06-26114521

D.V. 13 februari 2010
BOEKENBEURS
Calvin College,
Kerkpolder 50, Krabbendijke
Van 10 - 4 uur.
Gratis toegang en taxatie.
Theologie, geschiedenis, kinder-
en jeugdboeken, leesboeken etc.

Karel Pul begrafenisverzorging

- Dag en nacht bereikbaar voor persoonlijke zorg
- Wij verzorgen begravenissen op de gehele Veluwe en omliggende plaatsen

Tel. 0341-562757 www.karelpul.nl
Korpersteeg 24a, 3853 LD Ermelo

Reserveer nu u vak. 2010 bij
vakoord Holsappel bungalow's
v.a.g.v. met speeltuin, skelters,
activiteiten, overdekt zwembad,
en de rust en ruimte die u in de
vak. nodig hebt. Bel voor info
bel 0548-512790 of kijk op
www.vakantieoordholsappel.nl

AMBTSKLEDING | ROUWKLEDING
KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

T (033) 258 98 30

Tel. bereikbaar van ma - za van 8.00 - 20.00 u

SERVICE AAN HUIS MOGELIJK

DOOSTEINDE 85A | SCHERPENZEEL
WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL